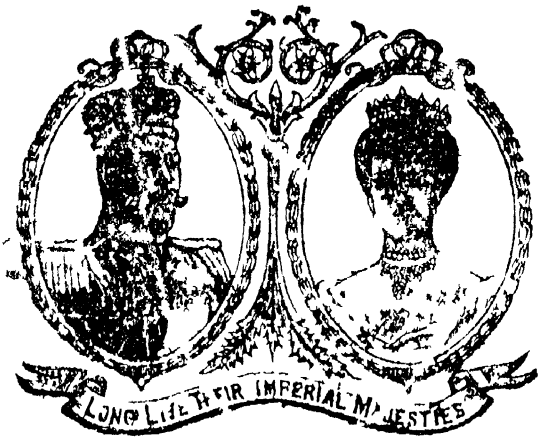
પ્રાથમિક શાળાના

પહેલા ધોરણનો

ગણિત શિક્ષક.

શાહેનશાહ અને શાહેનશાહબાનુ ઘણું જીવો

રચનાર—છગનલાલ મોતીરામ શાહ.
શાહપોર—સુરત.

કિંમત રૂ. ૦-૧-૦

પ્રાથમિકશાળાના
પહેલા ધોરણનો
મુખગણિત શિક્ષક.

રચનાર,

છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

આસિ૦ માસ્તર મ્યુ૦ સ્કુલ ન ૧ લો.

ભાગાતળાવ-સુરત.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

શા૦ મગનલાલ મોતીરામ.

શાહપોર-સુરત.

આવૃત્તિ ૧ લી, પ્રત ૨૦૦૦.

શા ખુ અ ના જૈન પ્રિન્ટિગ પ્રેસમા

મટુભાઈ ભાઇદાસે છાપ્યુ, ખપાટીઆ ચકલા-સુરત.

સવત ૧૯૭૦, સને ૧૯૧૪.

કિંમત રૂ. ૦-૧-૦.

જાહેર ખબર.

“મુખગણિત શિક્ષક” માટે મળેલા

વાંચો. **અભિપ્રાયો** વાંચો.

તૈયાર છે **“મુખગણિત શિક્ષક”** તૈયાર છે

પ્રાથમિક શાળાના

પહેલા ધોરણનો રૂ. ૦–૧–૦, બીજા ધોરણનો રૂ ૦–૧–૩,

ત્રીજા ધોરણનો રૂ. ૦–૧–૬, ચોથા ધોરણનો રૂ ૦–૨–૦.

ગ્રામ્ય શાળાના

પહેલા બીજા ધોરણનો રૂ. ૦–૨–૬,

ત્રીજા ધોરણનો રૂ. ૦–૨–૦.

નમુનાની દરેક નકલ એકેક આનાની ટિકીટ બીડી મગાવી ખાત્રી કરો

કમીશનમાં પુષ્કળ લાભ.

પાંચમા ધોરણનો

મુખગણિત શિક્ષક.

!! છપાય છે !!

પત્રવ્યવહાર નીચેને સરનામે કરવો.

શા૦ મગનલાલ મોતીરામ. શાહપોર–સુરત.

૪૨ ૬

પ્રસ્તાવના.

નવા પહેલા ધોરણના અભ્યાસક્રમમાં "પહેલા વર્ષ માટે મુકરર કરેલા આંક સંબંધી પ્રશ્નો આવે એવું સાદું મુખ-ગણિત શીખવવાનું ઠરાવ્યું છે તે પ્રમાણે આ બુકમાં બાળ-વર્ગમાં શીખવાએલું-સંખ્યાનું શિક્ષણ, સરવાળા તથા બા-દબાકી, અને ૧૦×૧૦ સુધીના આંકનો ઉપયોગ થાય એવા પ્રશ્નો તથા તે શીખવવાની રીતનું સરળ સ્પષ્ટીકરણ કરેલું છે. પ્રશ્નો વિવિધ શૈલીના આપ્યા છે, તેનો શિક્ષકો ઉત્સાહથી ઉપયોગ કરશે તો બેશક આ શુષ્ક અને નીરસ થઈ પડેલો વિષય સુરસિક થઈ શકશે

પહેલા ધોરણમાં શીખવવાના અગિઆરાથી ત્રીસા, પાયા, અડધા, પોણાં, દોઢા, અને અઢીઆના આંક તથા ચલણી નાણાની ધાત પણ આમાં આપવામાં આવી છે, જેથી દેશી-હિસાબની ચોપડી બાળકો પાસે જુદી રખાવવાની જરૂર રહેશે નહિ દેશીહિસાબોમાં જે ચાલુ પદ્ધતિએ આંકના કોઠા આપ્યા હોય છે, તેના કરતાં આમાં જુદોજ ક્રમ રાખ્યો છે-જેમ જુના ધોરણના અભ્યાસ ક્રમમાં ખાતાએ જાહેર કર્યું હતુ કે પાયાની પહેલા અડધાં શીખવવાં તેજ પ્રમાણે વિચારી જોતાં સહજ જણાશે કે આમાં આપેલા આંકના કોઠાનો સઘળો ક્રમ સ્વાભાવિકજ છે, અને તેથીજ વધારે ફળપ્રદ નીવડશે. છતાં એ ક્રમ મુજબ આંકનું શિક્ષણ આપ્યા પછી જુના ક્રમ પ્રમાણે આંકો બોલાવવામાં આવશે. તો હરકત નથી, પણ ઉલટું શિક્ષણ વધારે દૃઢ થશે એમ આશા છે.

અડધું અને પા, એ આખી વસ્તુનો બીજો અને ચોથો ભાગ છે તેનું સ્પષ્ટ જ્ઞાન થવા સારૂ એ આંકોના કોઠાની

સાથેજ સંબંધી પૂર્ણાંક આંકોના પલાખાવાળા કોઠા આપ્યાછે ઉપરાંત અડધાં ને પાયાંનો સબધ દર્શાવનાર પલાખાવાળા કોઠા પણ જુદા આપ્યા છે.

આ ઉપરથી છેવટે એટલુંજ કહેવાનું કે શિક્ષણનો આવી રીતે પરસ્પર સબંધ જોડવાથી વિષય સારી રીતે સમજાયા ઉપરાંત શિષ્યોની સ્મરણ શકિતપર બોજો ઓછો પડશે એ સ્પષ્ટ છે

તા૦ ૧૧-૬-૧૪

શાહપોર
સુરત

લિ૦ સેવક,
છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

અર્પણ પત્રિકા.

દોહરો

ગુંજતા ગુણ આચારમા, લાજે ગુલ ગુલાબ,
બહેકતી પરિમલ સદા, દાતા સમ આફતાબ

સુગુણચંદ્ર શ્રેયસ્કર શ્રીમાન્માન્યવર્ય
વકીલ મહોદય—ગુલાબદાસ ભાઈદાસ
સૂર્યપૂર.

હાર્દિક અભિવંદન—

આપ ઉદારચિત્ત, રાજ્યભક્ત અને સ્વદેશ સુશિક્ષાના ઉત્કર્ષાભિલાષી મહાનુભાવની સેવામા આ નાનકડુ કિન્તુ બાલોપયોગી પુસ્તક અર્પણ કરતાં કિંકરને આપના, દેશ અને પ્રજાહિતના કાર્યોમાં કટિબદ્ધતા, ગુર્જર બાલબાલિકાઓને સચ્છિક્ષા આપવાની સતત્ પ્રયત્નશીલતા, ગુર્જર સાહિત્યની વૃદ્ધિ કરવાની અસ્ખલિત ઉત્કંઠા, અને ઉગતા યોગ્ય લેખકોની કદર બુઝી ઉત્તેજન આપવાની ઉદારતા આદિ ઉત્તમ સદ્દગુણો તાદૃશ્ય ખડા થઇ સાથે સાથે સહજમા હૃદય પણ સમર્પિત થઇ જાય છે, તો તે ઉભયને સ્વીકારી કૃતકાર્ય કરશોજી सुज्ञेषु किमधिकम् ।

આપનો આજન્મ ઋણી સેવક,

છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

સંખ્યા શિક્ષણ.

મનોયત્ન ૧ લો.

૧) એકથી સો સુધી બોલો. એકથી સો સુધી ગણો.

૨) સોથી એક સુધી (અવળા) ઉતરતા બોલો.

૩) સો સુધીમાના એકી અંક બોલો

૪) સો સુધીમાના બેકી અંક બોલો

૫) એકમા બબ્બે ઉમેરતા ૯૯ સુધી બોલી જાઓ.

૬) બેમા બબ્બે ઉમેરતા ૧૦૦ સુધી બોલો

૭) સો સુધીમાના એકી અંક (અવળા) ઉતરતા બોલી જાઓ

૮) સો સુધીમાના બેકી અંક ઉતરતા (અવળા) બોલો

૯) ૫૧, ૬૭ ૧૯, ૪૫, ૭૨, ૮૩, ૨૮, ૮૬ અને ૭૬ મા ૯ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય?

૧૦) ૭૭, ૮૪, ૨૮, ૮૩, ૭૨, ૪૫ અને ૩૯ માથી ૮ જાય તો કેટલા રહે?

૧૧) ૫૬+૭, ૫૭+૭, ૬૯+૯, ૮૧+૮, ૯૫+૫ કેટલા?

૧૨) ૪૪+૬, ૫૨+૮, ૬૬+૪, ૮૮+૮, ૩૦+૭ કેટલા?

૧૩) ૫૩-૮, ૫૭-૬, ૬૯-૮, ૩૦-૩ કેટલા?

૧૪) ૪૪-૯, ૫૨-૭, ૬૬-૮, ૩૦-૫ કેટલા?

૧૫) એક આકડાની મોટામા મોટી સંખ્યા કહો નાનામા નાની કહો

૧૬) એક દશક, ત્રણ દશક, પાચ દશક, આઠ દશક, અને નવ દશકના એકમ કેટલા?

૧૭) ૨૯ એ ૨૦ થી કેટલા વધારે

૧૮) ઓગણચાળીસ, ઓગણપચાસ, અગણોતેર, ઓગણસાઠ અને નેવ્યાસી લખો

૧૯) ૫૪ માં પાચડો શાને માટે છે? ૪૫ માં પાંચડો શાને માટે છે?

૨૦) આઠ દશક ને નવ એકમ તે કેટલા? પચોતેર લખો. પોણોસો લખો.

૨૧) ૮૯, ૭૯, ૪૮, ૩૯, ૨૯, ૬૯ એમાં દશક કેટલા છે તે કહો પુરા દશક કરવાને ઓછામા ઓછા કેટલા ઉમેરવા.

૨૨) ૭૬, ૮૫, ૯૨, ૭૯, ૩૭ એમા દશક કેટલા ને એકમ કેટલા? દશકની જગાએ એકમ અને એકમની જગાએ દશક લખીએ તો કેટલા વધાય?

૨૩) ૯૧ માં ૮ નાખીએ તો કેટલા થાય? ૭૫ ને ૮ કેટલા? ૨૩ ને ૪ કેટલા?

૨૪) ૮૪ મા ૭, ૫, ૩ અને ૯ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય?

૨૫) ૬૬ માથી ૯, ૮, ૫, ૩ અને ૧૦ બાદ કરીએ તો કેટલા રહે?

૨૬) મારી પાસે ચાર પૈસા હતા તે ખરચી નાખ્યા તો શું રહ્યુ? શૂન્ય એટલે શુ?

૨૭) મે પાચ બોર લીધાં પણ તેમાથી એક પણ ખાધુ નહિ ત્યારે કેટલા રહ્યા?

૨૮) બે આકડાની નાનામા નાની ને મોટામાં મોટી સંખ્યા કહો

૨૯) ૭ દશકને ૫ એકમ, ૪ દશકને ૯ એકમ તે કેટલા?

૩૦) દશ પૈસાની દશ કોથળી છે તો બધુ મળી કેટલા પૈસા હશે?

૩૧) સોમા એકડો શાને માટે છે?

૩૨) ૯૮ માથી ૯ જાય તો કેટલા રહે?

૩૩) સાત દશકને નવ છુટા છે તે કેટલા કહેવાય?

૩૪) ૭૩, ૮૫, ૯૧, ૩૫ એમા સાત ઉમેરીએ તો કેટલા થાય?

૩૫) ૮૫, ૭૧, ૨૫ ૬૫ એમાથી ૬ બાદ કરીએ તો કેટલા રહે અને ૯ બાદ કરીએ તો કેટલા રહે?

૧ ×	૧ =	૧	૧ ×	૨ =	૨	૧ ×	૩ =	૩
૨	૧	૨	૨	૨	૪	૨	૩	૬
૩	૧	૩	૩	૨	૬	૩	૩	૯
૪	૧	૪	૪	૨	૮	૪	૩	૧૨
૫	૧	૫	૫	૨	૧૦	૫	૩	૧૫
૬	૧	૬	૬	૨	૧૨	૬	૩	૧૮
૭	૧	૭	૭	૨	૧૪	૭	૩	૨૧
૮	૧	૮	૮	૨	૧૬	૮	૩	૨૪
૯	૧	૯	૯	૨	૧૮	૯	૩	૨૭
૧૦	૧	૧૦	૧૦	૨	૨૦	૧૦	૩	૩૦
૧૧ ×	૧ =	૧૧	૧૧ ×	૨ =	૨૨	૧૧ ×	૩ =	૩૩
૧૨	૧	૧૨	૧૨	૨	૨૪	૧૨	૩	૩૬
૧૩	૧	૧૩	૧૩	૨	૨૬	૧૩	૩	૩૯
૧૪	૧	૧૪	૧૪	૨	૨૮	૧૪	૩	૪૨
૧૫	૧	૧૫	૧૫	૨	૩૦	૧૫	૩	૪૫
૧૬	૧	૧૬	૧૬	૨	૩૨	૧૬	૩	૪૮
૧૭	૧	૧૭	૧૭	૨	૩૪	૧૭	૩	૫૧
૧૮	૧	૧૮	૧૮	૨	૩૬	૧૮	૩	૫૪
૧૯	૧	૧૯	૧૯	૨	૩૮	૧૯	૩	૫૭
૨૦	૧	૨૦	૨૦	૨	૪૦	૨૦	૩	૬૦
૨૧ ×	૧ =	૨૧	૨૧ ×	૨ =	૪૨	૨૧ ×	૩ =	૬૩
૨૨	૧	૨૨	૨૨	૨	૪૪	૨૨	૩	૬૬
૨૩	૧	૨૩	૨૩	૨	૪૬	૨૩	૩	૬૯
૨૪	૧	૨૪	૨૪	૨	૪૮	૨૪	૩	૭૨
૨૫	૧	૨૫	૨૫	૨	૫૦	૨૫	૩	૭૫
૨૬	૧	૨૬	૨૬	૨	૫૨	૨૬	૩	૭૮
૨૭	૧	૨૭	૨૭	૨	૫૪	૨૭	૩	૮૧
૨૮	૧	૨૮	૨૮	૨	૫૬	૨૮	૩	૮૪
૨૯	૧	૨૯	૨૯	૨	૫૮	૨૯	૩	૮૭
૩૦	૧	૩૦	૩૦	૨	૬૦	૩૦	૩	૯૦

એકાથા ત્રીસા સુધીની પલાખીઓ.

૧	× ૪ =	૪	૧	× ૫ =	૫	૧	× ૬ =	૬
૨	૪	૮	૨	૫	૧૦	૨	૬	૧૨
૩	૪	૧૨	૩	૫	૧૫	૩	૬	૧૮
૪	૪	૧૬	૪	૫	૨૦	૪	૬	૨૪
૫	૪	૨૦	૫	૫	૨૫	૫	૬	૩૦
૬	૪	૨૪	૬	૫	૩૦	૬	૬	૩૬
૭	૪	૨૮	૭	૫	૩૫	૭	૬	૪૨
૮	૪	૩૨	૮	૫	૪૦	૮	૬	૪૮
૯	૪	૩૬	૯	૫	૪૫	૯	૬	૫૪
૧૦	૪	૪૦	૧૦	૫	૫૦	૧૦	૬	૬૦
૧૧	× ૪ =	૪૪	૧૧	× ૫ =	૫૫	૧૧	× ૬ =	૬૬
૧૨	૪	૪૮	૧૨	૫	૬૦	૧૨	૬	૭૨
૧૩	૪	૫૨	૧૩	૫	૬૫	૧૩	૬	૭૮
૧૪	૪	૫૬	૧૪	૫	૭૦	૧૪	૬	૮૪
૧૫	૪	૬૦	૧૫	૫	૭૫	૧૫	૬	૯૦
૧૬	૪	૬૪	૧૬	૫	૮૦	૧૬	૬	૯૬
૧૭	૪	૬૮	૧૭	૫	૮૫	૧૭	૬	૧૦૨
૧૮	૪	૭૨	૧૮	૫	૯૦	૧૮	૬	૧૦૮
૧૯	૪	૭૬	૧૯	૫	૯૫	૧૯	૬	૧૧૪
૨૦	૪	૮૦	૨૦	૫	૧૦૦	૨૦	૬	૧૨૦
૨૧	× ૪ =	૮૪	૨૧	× ૫ =	૧૦૫	૨૧	× ૬ =	૧૨૬
૨૨	૪	૮૮	૨૨	૫	૧૧૦	૨૨	૬	૧૩૨
૨૩	૪	૯૨	૨૩	૫	૧૧૫	૨૩	૬	૧૩૮
૨૪	૪	૯૬	૨૪	૫	૧૨૦	૨૪	૬	૧૪૪
૨૫	૪	૧૦૦	૨૫	૫	૧૨૫	૨૫	૬	૧૫૦
૨૬	૪	૧૦૪	૨૬	૫	૧૩૦	૨૬	૬	૧૫૬
૨૭	૪	૧૦૮	૨૭	૫	૧૩૫	૨૭	૬	૧૬૨
૨૮	૪	૧૧૨	૨૮	૫	૧૪૦	૨૮	૬	૧૬૮
૨૯	૪	૧૧૬	૨૯	૫	૧૪૫	૨૯	૬	૧૭૪
૩૦	૪	૧૨૦	૩૦	૫	૧૫૦	૩૦	૬	૧૮૦

૧	× ૭ =	૭	૧	× ૮ =	૮	૧	× ૯ =	૯
૨	૭	૧૪	૨	૮	૧૬	૨	૯	૧૮
૩	૭	૨૧	૩	૮	૨૪	૩	૯	૨૭
૪	૭	૨૮	૪	૮	૩૨	૪	૯	૩૬
૫	૭	૩૫	૫	૮	૪૦	૫	૯	૪૫
૬	૭	૪૨	૬	૮	૪૮	૬	૯	૫૪
૭	૭	૪૯	૭	૮	૫૬	૭	૯	૬૩
૮	૭	૫૬	૮	૮	૬૪	૮	૯	૭૨
૯	૭	૬૩	૯	૮	૭૨	૯	૯	૮૧
૧૦	૭	૭૦	૧૦	૮	૮૦	૧૦	૯	૯૦
૧૧	× ૭ =	૭૭	૧૧	× ૮ =	૮૮	૧૧	× ૯ =	૯૯
૧૨	૭	૮૪	૧૨	૮	૯૬	૧૨	૯	૧૦૮
૧૩	૭	૯૧	૧૩	૮	૧૦૪	૧૩	૯	૧૧૭
૧૪	૭	૯૮	૧૪	૮	૧૧૨	૧૪	૯	૧૨૬
૧૫	૭	૧૦૫	૧૫	૮	૧૨૦	૧૫	૯	૧૩૫
૧૬	૭	૧૧૨	૧૬	૮	૧૨૮	૧૬	૯	૧૪૪
૧૭	૭	૧૧૯	૧૭	૮	૧૩૬	૧૭	૯	૧૫૩
૧૮	૭	૧૨૬	૧૮	૮	૧૪૪	૧૮	૯	૧૬૨
૧૯	૭	૧૩૩	૧૯	૮	૧૫૨	૧૯	૯	૧૭૧
૨૦	૭	૧૪૦	૨૦	૮	૧૬૦	૨૦	૯	૧૮૦
૨૧	× ૭ =	૧૪૭	૨૧	× ૮ =	૧૬૮	૨૧	× ૯ =	૧૮૯
૨૨	૭	૧૫૪	૨૨	૮	૧૭૬	૨૨	૯	૧૯૮
૨૩	૭	૧૬૧	૨૩	૮	૧૮૪	૨૩	૯	૨૦૭
૨૪	૭	૧૬૮	૨૪	૮	૧૯૨	૨૪	૯	૨૧૬
૨૫	૭	૧૭૫	૨૫	૮	૨૦૦	૨૫	૯	૨૨૫
૨૬	૭	૧૮૨	૨૬	૮	૨૦૮	૨૬	૯	૨૩૪
૨૭	૭	૧૮૯	૨૭	૮	૨૧૬	૨૭	૯	૨૪૩
૨૮	૭	૧૯૬	૨૮	૮	૨૨૪	૨૮	૯	૨૫૨
૨૯	૭	૨૦૩	૨૯	૮	૨૩૨	૨૯	૯	૨૬૧
૩૦	૭	૨૧૦	૩૦	૮	૨૪૦	૩૦	૯	૨૭૦

૧ ×	૧૦	=૧૦
૨	૧૦	૨૦
૩	૧૦	૩૦
૪	૧૦	૪૦
૫	૧૦	૫૦
૬	૧૦	૬૦
૭	૧૦	૭૦
૮	૧૦	૮૦
૯	૧૦	૯૦
૧૦	૧૦	૧૦૦
૧૧ ×	૧૦	=૧૧૦
૧૨	૧૦	૧૨૦
૧૩	૧૦	૧૩૦
૧૪	૧૦	૧૪૦
૧૫	૧૦	૧૫૦
૧૬	૧૦	૧૬૦
૧૭	૧૦	૧૭૦
૧૮	૧૦	૧૮૦
૧૯	૧૦	૧૯૦
૨૦	૧૦	૨૦૦
૨૧ ×	૧૦	=૨૧૦
૨૨	૧૦	૨૨૦
૨૩	૧૦	૨૩૦
૨૪	૧૦	૨૪૦
૨૫	૧૦	૨૫૦
૨૬	૧૦	૨૬૦
૨૭	૧૦	૨૭૦
૨૮	૧૦	૨૮૦
૨૯	૧૦	૨૯૦
૩૦	૧૦	૩૦૦

સૂચના—જેટલી વાર એક લઇએ તેટલા આવે એ પ્રત્યક્ષ વસ્તુઓથી સમજાવવુ, અને પછી એકની પલાખી તેમની પાસે ઉપજાવી કઢાવવી જેમકે ૧ એક વખત લઇએ તા એક થાય ૨ એક વખત લઇએ તો બે થાય

બેની પલાખી બબ્બે ઉમેરાવી, ત્રણની પલાખી ત્રણ ત્રણ ઉમેરાવી છોકરાઓ પાસે ઉપજાવી કઢાવવી એજ મુજબ ૪, ૫, ૬, ૭, ૮ અને ૯ની પલાખીઓ ઉપજાવી કઢાવવી

૧૦ની પલાખી દશાની પરોવેલી હારો (શેરો)થી ઉપજાવી કઢાવવી

પલાખી સવળી તથા અવળી પણ મોઢે કરાવવી જેથી ૪+૨, ૧૦+૨, ૧૬+૨, ૧૮+૩ ૨૯+૩, ૮+૯, ૧૮+૯ ૪૫+૯, વગેરે આકના સબંધના સરવાળા, બાદબાકી મોઢે સ્હેલાઇથી કહી શકશે જેમકે ૩૬+૯ છત્રીસમાં ૪ વખત નવ છે એમા ૧ વાર નવ ઉમેરવાથી પાચ વાર નવ એટલે ૪૫ થય છે ૪૨-૭ બેતાળીસમા ૬ વાર સાત છે. તેમાથી ૧ વાર સાત બાદ કરવાથી ૫ વાર સાત રહેશે એટલે ૩૫ જવાબ.

ગુણાકારનો કોઠો. (એકથી દશ સુધી ગુણવાનો.)

૧	× ૧ =	૧	૨	× ૧ =	૨	૩	× ૧ =	૩	૪	× ૧ =	૪
૧	૨	૨	૨	૨	૪	૩	૨	૬	૪	૨	૮
૧	૩	૩	૨	૩	૬	૩	૩	૯	૪	૩	૧૨
૧	૪	૪	૨	૪	૮	૩	૪	૧૨	૪	૪	૧૬
૧	૫	૫	૨	૫	૧૦	૩	૫	૧૫	૪	૫	૨૦
૧	૬	૬	૨	૬	૧૨	૩	૬	૧૮	૪	૬	૨૪
૧	૭	૭	૨	૭	૧૪	૩	૭	૨૧	૪	૭	૨૮
૧	૮	૮	૨	૮	૧૬	૩	૮	૨૪	૪	૮	૩૨
૧	૯	૯	૨	૯	૧૮	૩	૯	૨૭	૪	૯	૩૬
૧	૧૦	૧૦	૨	૧૦	૨૦	૩	૧૦	૩૦	૪	૧૦	૪૦

૫	× ૧ =	૫	૬	× ૧ =	૬	૭	× ૧ =	૭
૫	૨	૧૦	૬	૨	૧૨	૭	૨	૧૪
૫	૩	૧૫	૬	૩	૧૮	૭	૩	૨૧
૫	૪	૨૦	૬	૪	૨૪	૭	૪	૨૮
૫	૫	૨૫	૬	૫	૩૦	૭	૫	૩૫
૫	૬	૩૦	૬	૬	૩૬	૭	૬	૪૨
૫	૭	૩૫	૬	૭	૪૨	૭	૭	૪૯
૫	૮	૪૦	૬	૮	૪૮	૭	૮	૫૬
૫	૯	૪૫	૬	૯	૫૪	૭	૯	૬૩
૫	૧૦	૫૦	૬	૧૦	૬૦	૭	૧૦	૭૦

૮	× ૧ =	૮	૯	× ૧ =	૯	૧૦	× ૧ =	૧૦
૮	૨	૧૬	૯	૨	૧૮	૧૦	૨	૨૦
૮	૩	૨૪	૯	૩	૨૭	૧૦	૩	૩૦
૮	૪	૩૨	૯	૪	૩૬	૧૦	૪	૪૦
૮	૫	૪૦	૯	૫	૪૫	૧૦	૫	૫૦
૮	૬	૪૮	૯	૬	૫૪	૧૦	૬	૬૦
૮	૭	૫૬	૯	૭	૬૩	૧૦	૭	૭૦
૮	૮	૬૪	૯	૮	૭૨	૧૦	૮	૮૦
૮	૯	૭૨	૯	૯	૮૧	૧૦	૯	૯૦
૮	૧૦	૮૦	૯	૧૦	૯૦	૧૦	૧૦	૧૦૦

અગિઆરાથી વીસા.

૧૧ ×	૧ =	૧૧	૧૨ ×	૧ =	૧૨	૧૩ ×	૧ =	૧૩	૧૪ ×	૧ =	૧૪
૧૧	૨	૨૨	૧૨	૨	૨૪	૧૩	૨	૨૬	૧૪	૨	૨૮
૧૧	૩	૩૩	૧૨	૩	૩૬	૧૩	૩	૩૯	૧૪	૩	૪૨
૧૧	૪	૪૪	૧૨	૪	૪૮	૧૩	૪	૫૨	૧૪	૪	૫૬
૧૧	૫	૫૫	૧૨	૫	૬૦	૧૩	૫	૬૫	૧૪	૫	૭૦
૧૧	૬	૬૬	૧૨	૬	૭૨	૧૩	૬	૭૮	૧૪	૬	૮૪
૧૧	૭	૭૭	૧૨	૭	૮૪	૧૩	૭	૯૧	૧૪	૭	૯૮
૧૧	૮	૮૮	૧૨	૮	૯૬	૧૩	૮	૧૦૪	૧૪	૮	૧૧૨
૧૧	૯	૯૯	૧૨	૯	૧૦૮	૧૩	૯	૧૧૭	૧૪	૯	૧૨૬
૧૧	૧૦	૧૧૦	૧૨	૧૦	૧૨૦	૧૩	૧૦	૧૩૦	૧૪	૧૦	૧૪૦

૧૫ ×	૧ =	૧૫	૧૬ ×	૧ =	૧૬	૧૭ ×	૧ =	૧૭
૧૫	૨	૩૦	૧૬	૨	૩૨	૧૭	૨	૩૪
૧૫	૩	૪૫	૧૬	૩	૪૮	૧૭	૩	૫૧
૧૫	૪	૬૦	૧૬	૪	૬૪	૧૭	૪	૬૮
૧૫	૫	૭૫	૧૬	૫	૮૦	૧૭	૫	૮૫
૧૫	૬	૯૦	૧૬	૬	૯૬	૧૭	૬	૧૦૨
૧૫	૭	૧૦૫	૧૬	૭	૧૧૨	૧૭	૭	૧૧૯
૧૫	૮	૧૨૦	૧૬	૮	૧૨૮	૧૭	૮	૧૩૬
૧૫	૯	૧૩૫	૧૬	૯	૧૪૪	૧૭	૯	૧૫૩
૧૫	૧૦	૧૫૦	૧૬	૧૦	૧૬૦	૧૭	૧૦	૧૭૦

૧૮ ×	૧ =	૧૮	૧૯ ×	૧ =	૧૯	૨૦ ×	૧ =	૨૦
૧૮	૨	૩૬	૧૯	૨	૩૮	૨૦	૨	૪૦
૧૮	૩	૫૪	૧૯	૩	૫૭	૨૦	૩	૬૦
૧૮	૪	૭૨	૧૯	૪	૭૬	૨૦	૪	૮૦
૧૮	૫	૯૦	૧૯	૫	૯૫	૨૦	૫	૧૦૦
૧૮	૬	૧૦૮	૧૯	૬	૧૧૪	૨૦	૬	૧૨૦
૧૮	૭	૧૨૬	૧૯	૭	૧૩૩	૨૦	૭	૧૪૦
૧૮	૮	૧૪૪	૧૯	૮	૧૫૨	૨૦	૮	૧૬૦
૧૮	૯	૧૬૨	૧૯	૯	૧૭૧	૨૦	૯	૧૮૦
૧૮	૧૦	૧૮૦	૧૯	૧૦	૧૯૦	૨૦	૧૦	૨૦૦

એકવીસાથી ત્રીસા.

૨૧	× ૧=	૨૧	૨૨	× ૧=	૨૨	૨૩	× ૧=	૨૩	૨૪	× ૧=	૨૪
૨૧	૨	૪૨	૨૨	૨	૪૪	૨૩	૨	૪૬	૨૪	૨	૪૮
૨૧	૩	૬૩	૨૨	૩	૬૬	૨૩	૩	૬૯	૨૪	૩	૭૨
૨૧	૪	૮૪	૨૨	૪	૮૮	૨૩	૪	૯૨	૨૪	૪	૯૬
૨૧	૫	૧૦૫	૨૨	૫	૧૧૦	૨૩	૫	૧૧૫	૨૪	૫	૧૨૦
૨૧	૬	૧૨૬	૨૨	૬	૧૩૨	૨૩	૬	૧૩૮	૨૪	૬	૧૪૪
૨૧	૭	૧૪૭	૨૨	૭	૧૫૪	૨૩	૭	૧૬૧	૨૪	૭	૧૬૮
૨૧	૮	૧૬૮	૨૨	૮	૧૭૬	૨૩	૮	૧૮૪	૨૪	૮	૧૯૨
૨૧	૯	૧૮૯	૨૨	૯	૧૯૮	૨૩	૯	૨૦૭	૨૪	૯	૨૧૬
૨૧	૧૦	૨૧૦	૨૨	૧૦	૨૨૦	૨૩	૧૦	૨૩૦	૨૪	૧૦	૨૪૦

૨૫×	૧=	૨૫	૨૬×	૧=	૨૬	૨૭×	૧=	૨૭
૨૫	૨	૫૦	૨૬	૨	૫૨	૨૭	૨	૫૪
૨૫	૩	૭૫	૨૬	૩	૭૮	૨૭	૩	૮૧
૨૫	૪	૧૦૦	૨૬	૪	૧૦૪	૨૭	૪	૧૦૮
૨૫	૫	૧૨૫	૨૬	૫	૧૩૦	૨૭	૫	૧૩૫
૨૫	૬	૧૫૦	૨૬	૬	૧૫૬	૨૭	૬	૧૬૨
૨૫	૭	૧૭૫	૨૬	૭	૧૮૨	૨૭	૭	૧૮૯
૨૫	૮	૨૦૦	૨૬	૮	૨૦૮	૨૭	૮	૨૧૬
૨૫	૯	૨૨૫	૨૬	૯	૨૩૪	૨૭	૯	૨૪૩
૨૫	૧૦	૨૫૦	૨૬	૧૦	૨૬૦	૨૭	૧૦	૨૭૦

૨૮×	૧=	૨૮	૨૯×	૧=	૨૯	૩૦×	૧=	૩૦
૨૮	૨	૫૬	૨૯	૨	૫૮	૩૦	૨	૬૦
૨૮	૩	૮૪	૨૯	૩	૮૭	૩૦	૩	૯૦
૨૮	૪	૧૧૨	૨૯	૪	૧૧૬	૩૦	૪	૧૨૦
૨૮	૫	૧૪૦	૨૯	૫	૧૪૫	૩૦	૫	૧૫૦
૨૮	૬	૧૬૮	૨૯	૬	૧૭૪	૩૦	૬	૧૮૦
૨૮	૭	૧૯૬	૨૯	૭	૨૦૩	૩૦	૭	૨૧૦
૨૮	૮	૨૨૪	૨૯	૮	૨૩૨	૩૦	૮	૨૪૦
૨૮	૯	૨૫૨	૨૯	૯	૨૬૧	૩૦	૯	૨૭૦
૨૮	૧૦	૨૮૦	૨૯	૧૦	૨૯૦	૩૦	૧૦	૩૦૦

સૂચના—અગિઆરાના કોઠામા અગિઆર, બારાના કોઠામા બાર એ મુજબ આકની મદદથી મોઢે શી રીતે ઉમેરી, બાદ કરી, ગુણી અથવા ભાગી શકાય તે સમજાવવુ. જેમકે ૮૮+૧૧. ૮૮ મા ૧૧ આઠ વખત છે અને ૧ વાર ૧૧ ઉમેરવાથી ૮+૧=૯ વાર ૧૧ એટલે ૯૯ થાય. ૯૮-૧૪ ૯૮ મા ૧૪ સાતવાર છે તેમાથી ૧ વાર ૧૪ બાદ કરતા ૭-૧=૬ વાર ૧૪ રહે એટલે ૮૪ ૧૬×૭=સોળ ૭ વાર લઈએ તો ૧૧૨ જવાબ ૧૨૬_૧૪ એકસો છવીસમાં ૧૪ નવ વાર છે માટે ૯ જવાબ ૧૨૬-૯=એકસો છવીસમા ૯ ચૌદ વાર છે માટે ૧૪ જવાબ.

આક સવળા તથા અવળા પણ મોઢે કરાવવા

આ સૂચનાઓ દરેક આકને લાગુ પાડવી, અને આકના સબધના સરવાળા બાદબાકી, ગુણાકાર અને ભાગાકારનો મહાવરો કરવો

અડધો, પા અને પોણાની સમજ.

શિક્ષકે હાથમા એક જમરૂખ લઇ પૂછવુ આ શુ છે? જ જમરૂખ કેટલા છે? જ એક આ એક જમરૂખના હુ સરખા ભાગ કરૂ છું આ કેટલા થયા? જ બે એક કકડો હાથમા લઇ પૂછવુ આ કેટલું જમરૂખ છે? જ. અડધુ. એક આખાનાં આ કેટલાં અડધા થયાં? જ બે આ બે અડધા ભેગા કરીએ તો કેટલા થાય? જ ૧ એકના અડધા કરીએ તો કેટલા થાય? જ બે

જુઓ આ બે અડધાના પાછા બબ્બે સરખા ભાગ કરૂં છું આ કેટલા ભાગ થયા? જ ચાર ત્યારે આ એક કકડો એ આખા જમરૂખનો કેટલામો ભાગ? જ ચોથો એ ચોથા ભાગનું નામ તમને આવડે છે? જ નહિ એ ચોથા ભાગનુ નામ પા છે શું છે? જ. પા. ત્યારે એક જમરૂખના કેટલા પા થયા? જ ચાર એક અડધાના કેટલા પા થયા? જ બે. આ બે પા એકઠા કરૂ તો કેટલુ જમરૂખ થાય? જ અડધું. આ ત્રણ પા ભેગા કરૂ તો? જ નહિ એને પોણુ (એકમાં

પા ઊણું એટલે ઓછું) કહે છે. કેટલા પા ભેગા કરીએ તો પોણું થાય ? જ ત્રણ પોણું એ એક કરતાં કેટલું ઓછું ? જ. પા. આ પા પણ એમા મેળવું તો કેટલુ થાય ? જ. એક આખું. ત્યારે કેટલા પા મળીને એક થાય ? જ ચાર પા. કેટલાં અડધાં મળીને એક થાય ? જ બે

અડધું એ એકનો કેટલામો ભાગ ? જ બીજો પા એ કેટલામો ભાગ ? જ ચોથો પા એ અડધાનો કેટલામો ભાગ ? જ. બીજો. પા એ પોણાનો કેટલામો ભાગ ? જ. ત્રીજો એકના બીજા ભાગનુ નામ શુ ? જ અડધો. એકના ચોથા ભાગનુ નામ શું ? જ પા ત્રણ પા એકઠા કરીએ તેનું નામ શું ? જ પોણો ચાર પા ભેગા કરીએ તેનુ નામ શું ? જ. એક આખુ બે અડધા ભેગા કરીએ તેનુ નામ શુ ? જ એક આખુ એક ને ઉપર પા લઈએ તો સવા (૧।) (સ+પા=।। સહીત) થાય એક અને બે પા (અડધો) લઇએ તો દોઢ (૧।।) થાય. એકને ત્રણ પા (પોણો) લઇએ તો પોણા બે (બેમા પા ઓછો) (૧।।।) થાય એકને ઉપર ચાર પા (એક આખો અથવા બે અડધા) લઇએ તો બે થાય એજ મુજબ બે ને પા સવા બે (૨।) બે ને અડધો અઢી (૨।।) બેને પોણો પોણા ત્રણ (૨।।।) થાય

પાને માટે એક પાણ, અડધાને માટે બે પાણુ અને પોણાને માટે ત્રણુ પાણુ લખાય છે

સોની અંદરની સંખ્યા ઉપર એક પાણુ હોય તો પહેલાં સવા બોલી પછી તે સંખ્યા બોલવી તેમજ બે પાણુ હોય તો પહેલા સાડી કે સાડા બોલી પછી તે સંખ્યા બોલવી. પણ જો ત્રણ પાણુ હોય તો પહેલા પોણા કે પોણી બોલી જે સંખ્યા લખેલી હોય તેની પછીની સંખ્યા બોલવી. લખવામાં જે સંખ્યા બોલાય તેની પહેલાંની સંખ્યા લખી પછી ત્રણ પાણુ લખવી.

૧૦૦ ઉપરની સંખ્યામા એક પાણુ હોય તો સો પહેલાં બોલવા પછી સોની અંદરની સંખ્યા માટે બોલીએ છીએ તેમ બોલવું જેમકે ૨૧૫। બસો સવા પંદર. ૧૦૨।। એકસો અઢી, ૩૧૫।।। ત્રણુસો પોણા સોળ.

એકડે એકથી ૫૦ સુધીની દુની પલાખી અને સો સુધીમાં બેકીની પલાખીના અડધા.

૧×૨=		૨	૨×૦॥=		૧	૧૧×૨=		૨૨	૨૨×૦॥=		૧૧
૨	૨	૪	૪	૦॥	૨	૧૨	૨	૨૪	૨૪	૦॥	૧૨
૩	૨	૬	૬	૦॥	૩	૧૩	૨	૨૬	૨૬	૦॥	૧૩
૪	૨	૮	૮	૦॥	૪	૧૪	૨	૨૮	૨૮	૦॥	૧૪
૫	૨	૧૦	૧૦	૦॥	૫	૧૫	૨	૩૦	૩૦	૦॥	૧૫
૬	૨	૧૨	૧૨	૦॥	૬	૧૬	૨	૩૨	૩૨	૦॥	૧૬
૭	૨	૧૪	૧૪	૦॥	૭	૧૭	૨	૩૪	૩૪	૦॥	૧૭
૮	૨	૧૬	૧૬	૦॥	૮	૧૮	૨	૩૬	૩૬	૦॥	૧૮
૯	૨	૧૮	૧૮	૦॥	૯	૧૯	૨	૩૮	૩૮	૦॥	૧૯
૧૦	૨	૨૦	૨૦	૦॥	૧૦	૨૦	૨	૪૦	૪૦	૦॥	૨૦
૨૧×૨=		૪૨	૪૨×૦॥=		૨૧	૩૧×૨=		૬૨	૬૨×૦॥=		૩૧
૨૨	૨	૪૪	૪૪	૦॥	૨૨	૩૨	૨	૬૪	૬૪	૦॥	૩૨
૨૩	૨	૪૬	૪૬	૦॥	૨૩	૩૩	૨	૬૬	૬૬	૦॥	૩૩
૨૪	૨	૪૮	૪૮	૦॥	૨૪	૩૪	૨	૬૮	૬૮	૦॥	૩૪
૨૫	૨	૫૦	૫૦	૦॥	૨૫	૩૫	૨	૭૦	૭૦	૦॥	૩૫
૨૬	૨	૫૨	૫૨	૦॥	૨૬	૩૬	૨	૭૨	૭૨	૦॥	૩૬
૨૭	૨	૫૪	૫૪	૦॥	૨૭	૩૭	૨	૭૪	૭૪	૦॥	૩૭
૨૮	૨	૫૬	૫૬	૦॥	૨૮	૩૮	૨	૭૬	૭૬	૦॥	૩૮
૨૯	૨	૫૮	૫૮	૦॥	૨૯	૩૯	૨	૭૮	૭૮	૦॥	૩૯
૩૦	૨	૬૦	૬૦	૦॥	૩૦	૪૦	૨	૮૦	૮૦	૦॥	૪૦
૪૧×૨=		૮૨	૮૨×૦॥=		૪૧	૫૦×૨=		૧૦૦	૧૦૦×૦॥=		૫૦
૪૨	૨	૮૪	૮૪	૦॥	૪૨	૧૦૦	૨	૨૦૦	૨૦૦	૦॥	૧૦૦
૪૩	૨	૮૬	૮૬	૦॥	૪૩	૧૫૦	૨	૩૦૦	૩૦૦	૦॥	૧૫૦
૪૪	૨	૮૮	૮૮	૦॥	૪૪	૨૦૦	૨	૪૦૦	૪૦૦	૦॥	૨૦૦
૪૫	૨	૯૦	૯૦	૦॥	૪૫	૨૫૦	૨	૫૦૦	૫૦૦	૦॥	૨૫૦
૪૬	૨	૯૨	૯૨	૦॥	૪૬	૩૦૦	૨	૬૦૦	૬૦૦	૦॥	૩૦૦
૪૭	૨	૯૪	૯૪	૦॥	૪૭	૩૫૦	૨	૭૦૦	૭૦૦	૦॥	૩૫૦
૪૮	૨	૯૬	૯૬	૦॥	૪૮	૪૦૦	૨	૮૦૦	૮૦૦	૦॥	૪૦૦
૪૯	૨	૯૮	૯૮	૦॥	૪૯	૪૫૦	૨	૯૦૦	૯૦૦	૦॥	૪૫૦
૫૦	૨	૧૦૦	૧૦૦	૦॥	૫૦	૫૦૦	૨	૧૦૦૦	૧૦૦૦	૦॥	૫૦૦

અડધા.

૧×	૦॥=	૦॥	૧૧×	૦॥=	૫॥	૨૧×	૦॥=	૧૦॥	૩૧×	૦॥=	૧૫॥
૨	૦॥	૧	૧૨	૦॥	૬	૨૨	૦॥	૧૧	૩૨	૦॥	૧૬
૩	૦॥	૧॥	૧૩	૦॥	૬॥	૨૩	૦॥	૧૧॥	૩૩	૦॥	૧૬॥
૪	૦॥	૨	૧૪	૦॥	૭	૨૪	૦॥	૧૨	૩૪	૦॥	૧૭
૫	૦॥	૨॥	૧૫	૦॥	૭॥	૨૫	૦॥	૧૨॥	૩૫	૦॥	૧૭॥
૬	૦॥	૩	૧૬	૦॥	૮	૨૬	૦॥	૧૩	૩૬	૦॥	૧૮
૭	૦॥	૩॥	૧૭	૦॥	૮॥	૨૭	૦॥	૧૩॥	૩૭	૦॥	૧૮॥
૮	૦॥	૪	૧૮	૦॥	૯	૨૮	૦॥	૧૪	૩૮	૦॥	૧૯
૯	૦॥	૪॥	૧૯	૦॥	૯॥	૨૯	૦॥	૧૪॥	૩૯	૦॥	૧૯॥
૧૦	૦॥	૫	૨૦	૦॥	૧૦	૩૦	૦॥	૧૫	૪૦	૦॥	૨૦

૪૧×	૦॥=	૨૦॥	૫૧×	૦॥=	૨૫॥	૬૧×	૦॥=	૩૦॥	૭૧	૦॥	૩૫॥
૪૨	૦॥	૨૧	૫૨	૦॥	૨૬	૬૨	૦॥	૩૧	૭૨	૦॥	૩૬
૪૩	૦॥	૨૧॥	૫૩	૦॥	૨૬॥	૬૩	૦॥	૩૧॥	૭૩	૦॥	૩૬॥
૪૪	૦॥	૨૨	૫૪	૦॥	૨૭	૬૪	૦॥	૩૨	૭૪	૦॥	૩૭
૪૫	૦॥	૨૨॥	૫૫	૦॥	૨૭॥	૬૫	૦॥	૩૨॥	૭૫	૦॥	૩૭॥
૪૬	૦॥	૨૩	૫૬	૦॥	૨૮	૬૬	૦॥	૩૩	૭૬	૦॥	૩૮
૪૭	૦॥	૨૩॥	૫૭	૦॥	૨૮॥	૬૭	૦॥	૩૩॥	૭૭	૦॥	૩૮॥
૪૮	૦॥	૨૪	૫૮	૦॥	૨૯	૬૮	૦॥	૩૪	૭૮	૦॥	૩૯
૪૯	૦॥	૨૪॥	૫૯	૦॥	૨૯॥	૬૯	૦॥	૩૪॥	૭૯	૦॥	૩૯॥
૫૦	૦॥	૨૫	૬૦	૦॥	૩૦	૭૦	૦॥	૩૫	૮૦	૦॥	૪૦

૮૧×	૦॥=	૪૦॥	૯૧×	૦॥=	૪૫॥	૧૦૦×	૦॥=	૫૦
૮૨	૦॥	૪૧	૯૨	૦॥	૪૬	૨૦૦	૦॥	૧૦૦
૮૩	૦॥	૪૧॥	૯૩	૦॥	૪૬॥	૩૦૦	૦॥	૧૫૦
૮૪	૦॥	૪૨	૯૪	૦॥	૪૭	૪૦૦	૦॥	૨૦૦
૮૫	૦॥	૪૨॥	૯૫	૦॥	૪૭॥	૫૦૦	૦॥	૨૫૦
૮૬	૦॥	૪૩	૯૬	૦॥	૪૮	૬૦૦	૦॥	૩૦૦
૮૭	૦॥	૪૩॥	૯૭	૦॥	૪૮॥	૭૦૦	૦॥	૩૫૦
૮૮	૦॥	૪૪	૯૮	૦॥	૪૯	૮૦૦	૦॥	૪૦૦
૮૯	૦॥	૪૪॥	૯૯	૦॥	૪૯॥	૯૦૦	૦॥	૪૫૦
૯૦	૦॥	૪૫	૧૦૦	૦॥	૫૦	૧૦૦૦	૦॥	૫૦૦

દોઢાં.

૧×૧॥ = ૧॥	૧૧×૧॥=૧૬॥	૨૧×૧॥=૩૧॥	૩૧×૧॥=૪૬॥
૨ ૧॥ ૩	૧૨ ૧॥ ૧૮	૨૨ ૧॥ ૩૩	૩૨ ૧॥ ૪૮
૩ ૧॥ ૪॥	૧૩ ૧॥ ૧૯॥	૨૩ ૧॥ ૩૪॥	૩૩ ૧॥ ૪૯॥
૪ ૧॥ ૬	૧૪ ૧॥ ૨૧	૨૪ ૧॥ ૩૬	૩૪ ૧॥ ૫૧
૫ ૧॥ ૭॥	૧૫ ૧॥ ૨૨॥	૨૫ ૧॥ ૩૭॥	૩૫ ૧॥ ૫૨॥
૬ ૧॥ ૯	૧૬ ૧॥ ૨૪	૨૬ ૧॥ ૩૯	૩૬ ૧॥ ૫૪
૭ ૧॥ ૧૦॥	૧૭ ૧॥ ૨૫॥	૨૭ ૧॥ ૪૦॥	૩૭ ૧॥ ૫૫॥
૮ ૧॥ ૧૨	૧૮ ૧॥ ૨૭	૨૮ ૧॥ ૪૨	૩૮ ૧॥ ૫૭
૯ ૧॥ ૧૩॥	૧૯ ૧॥ ૨૮॥	૨૯ ૧॥ ૪૩॥	૩૯ ૧॥ ૫૮॥
૧૦ ૧॥ ૧૫	૨૦ ૧॥ ૩૦	૩૦ ૧॥ ૪૫	૪૦ ૧॥ ૬૦

૪૧×૧॥ = ૬૧॥	૫૧×૧॥ = ૭૬॥	૬૧×૧॥ = ૯૧॥
૪૨ ૧॥ ૬૩	૫૨ ૧॥ ૭૮	૬૨ ૧॥ ૯૩
૪૩ ૧॥ ૬૪॥	૫૩ ૧॥ ૭૯॥	૬૩ ૧॥ ૯૪॥
૪૪ ૧॥ ૬૬	૫૪ ૧॥ ૮૧	૬૪ ૧॥ ૯૬
૪૫ ૧॥ ૬૭॥	૫૫ ૧॥ ૮૨॥	૬૫ ૧॥ ૯૭॥
૪૬ ૧॥ ૬૯	૫૬ ૧॥ ૮૪	૬૬ ૧॥ ૯૯
૪૭ ૧॥ ૭૦॥	૫૭ ૧॥ ૮૫॥	૬૭ ૧॥ ૧૦૦॥
૪૮ ૧॥ ૭૨	૫૮ ૧॥ ૮૭	૬૮ ૧॥ ૧૦૨
૪૯ ૧॥ ૭૩॥	૫૯ ૧॥ ૮૮॥	૬૯ ૧॥ ૧૦૩॥
૫૦ ૧॥ ૭૫	૬૦ ૧॥ ૯૦	૭૦ ૧॥ ૧૦૫

૭૧×૧॥=૧૦૬॥	૮૧×૧॥=૧૨૧॥	૯૧×૧॥=૧૩૬॥
૭૨ ૧॥ ૧૦૮	૮૨ ૧॥ ૧૨૩	૯૨ ૧॥ ૧૩૮
૭૩ ૧॥ ૧૦૯॥	૮૩ ૧॥ ૧૨૪॥	૯૩ ૧॥ ૧૩૯॥
૭૪ ૧॥ ૧૧૧	૮૪ ૧॥ ૧૨૬	૯૪ ૧॥ ૧૪૧
૭૫ ૧॥ ૧૧૨॥	૮૫ ૧॥ ૧૨૭॥	૯૫ ૧॥ ૧૪૨॥
૭૬ ૧॥ ૧૧૪	૮૬ ૧॥ ૧૨૯	૯૬ ૧॥ ૧૪૪
૭૭ ૧॥ ૧૧૫॥	૮૭ ૧॥ ૧૩૦॥	૯૭ ૧॥ ૧૪૫॥
૭૮ ૧॥ ૧૧૭	૮૮ ૧॥ ૧૩૨	૯૮ ૧॥ ૧૪૭
૭૯ ૧॥ ૧૧૮॥	૮૯ ૧॥ ૧૩૩॥	૯૯ ૧॥ ૧૪૮॥
૮૦ ૧॥ ૧૨૦	૯૦ ૧॥ ૧૩૫	૧૦૦ ૧॥ ૧૫૦

અઢીઆં.

૧×રાા = રાા	૧૧×રાા=૨૭ાા	૨૧×રાા=૫૨ાા	૩૧×રાા=૭૭ાા
૨ રાા ૫	૧૨ રાા ૩૦	૨૨ રાા ૫૫	૩૨ રાા ૮૦
૩ રાા ૭ાા	૧૩ રાા ૩૨ાા	૨૩ રાા ૫૭ાા	૩૩ રાા ૮૨ાા
૪ રાા ૧૦	૧૪ રાા ૩૫	૨૪ રાા ૬૦	૩૪ રાા ૮૫
૫ રાા ૧૨ાા	૧૫ રાા ૩૭ાા	૨૫ રાા ૬૨ાા	૩૫ રાા ૮૭ાા
૬ રાા ૧૫	૧૬ રાા ૪૦	૨૬ રાા ૬૫	૩૬ રાા ૯૦
૭ રાા ૧૭ાા	૧૭ રાા ૪૨ાા	૨૭ રાા ૬૭ાા	૩૭ રાા ૯૨ાા
૮ રાા ૨૦	૧૮ રાા ૪૫	૨૮ રાા ૭૦	૩૮ રાા ૯૫
૯ રાા ૨૨ાા	૧૯ રાા ૪૭ાા	૨૯ રાા ૭૨ાા	૩૯ રાા ૯૭ાા
૧૦ રાા ૨૫	૨૦ રાા ૫૦	૩૦ રાા ૭૫	૪૦ રાા ૧૦૦

૪૧×રાા=૧૦૨ાા	૫૧×રાા=૧૨૭ાા	૬૧×રાા=૧૫૨ાા
૪૨ રાા ૧૦૫	૫૨ રાા ૧૩૦	૬૨ રાા ૧૫૫
૪૩ રાા ૧૦૭ાા	૫૩ રાા ૧૩૨ાા	૬૩ રાા ૧૫૭ાા
૪૪ રાા ૧૧૦	૫૪ રાા ૧૩૫	૬૪ રાા ૧૬૦
૪૫ રાા ૧૧૨ાા	૫૫ રાા ૧૩૭ાા	૬૫ રાા ૧૬૨ાા
૪૬ રાા ૧૧૫	૫૬ રાા ૧૪૦	૬૬ રાા ૧૬૫
૪૭ રાા ૧૧૭ાા	૫૭ રાા ૧૪૨ાા	૬૭ રાા ૧૬૭.ા
૪૮ રાા ૧૨૦	૫૮ રાા ૧૪૫	૬૮ રાા ૧૭૦
૪૯ રાા ૧૨૨ાા	૫૯ રાા ૧૪૭ાા	૬૯ રાા ૧૭૨ાા
૫૦ રાા ૧૨૫	૬૦ રાા ૧૫૦	૭૦ રાા ૧૭૫

૭૧×રાા=૧૭૭ાા	૮૧×રાા=૨૦૨ાા	૯૧×રાા=૨૨૭ાા
૭૨ રાા ૧૮૦	૮૨ રાા ૨૦૫	૯૨ રાા ૨૩૦
૭૩ રાા ૧૮૨ાા	૮૩ રાા ૨૦૭ાા	૯૩ રાા ૨૩૨ાા
૭૪ રાા ૧૮૫	૮૪ રાા ૨૧૦	૯૪ રાા ૨૩૫
૭૫ રાા ૧૮૭ાા	૮૫ રાા ૨૧૨ાા	૯૫ રાા ૨૩૭ાા
૭૬ રાા ૧૯૦	૮૬ રાા ૨૧૫	૯૬ રાા ૨૪૦
૭૭ રાા ૧૯૨ાા	૮૭ રાા ૨૧૭ાા	૯૭ રાા ૨૪૨ાા
૭૮ રાા ૧૯૫	૮૮ રાા ૨૨૦	૯૮ રાા ૨૪૫
૭૯ રાા ૧૯૭ાા	૮૯ રાા ૨૨૨ાા	૯૯ રાા ૨૪૭ાા
૮૦ રાા ૨૦૦	૯૦ રાા ૨૨૫	૧૦૦ રાા ૨૫૦

ચોકની પલાખી તથા પાયાની ચચ્ચારની પલાખો

૧	૧॥	૧॥	૧૦૦	૧॥	૧૫૦	૧	૨॥	૨॥	૧૦૦	૨॥	૨૫૦
૨	૧॥	૩	૨૦૦	૧॥	૩૦૦	૨	૨॥	૫	૨૦૦	૨॥	૫૦૦
૩	૧॥	૪॥	૩૦૦	૧॥	૪૫૦	૩	૨॥	૭॥	૩૦૦	૨॥	૭૫૦
૪	૧॥	૬	૪૦૦	૧॥	૬૦૦	૪	૨॥	૧૦	૪૦૦	૨॥	૧૦૦૦
૫	૧॥	૭॥	૫૦૦	૧॥	૭૫૦	૫	૨॥	૧૨॥	૫૦૦	૨॥	૧૨૫૦
૬	૧॥	૯	૬૦૦	૧॥	૯૦૦	૬	૨॥	૧૫	૬૦૦	૨॥	૧૫૦૦
૭	૧॥	૧૦॥	૭૦૦	૧॥	૧૦૫૦	૭	૨॥	૧૭॥	૭૦૦	૨॥	૧૭૫૦
૮	૧॥	૧૨	૮૦૦	૧॥	૧૨૦૦	૮	૨॥	૨૦	૮૦૦	૨॥	૨૦૦૦
૯	૧॥	૧૩॥	૯૦૦	૧॥	૧૩૫૦	૯	૨॥	૨૨॥	૯૦૦	૨॥	૨૨૫૦
૧૦	૧॥	૧૫	૧૦૦૦	૧॥	૧૫૦૦	૧૦	૨॥	૨૫	૧૦૦૦	૨॥	૨૫૦૦

૧×	૪=	૪	૪×	૦।=	૧	૧૧×	૪=	૪૪	૪૪×	૦।=	૧૧
૨	૪	૮	૮	૦।	૨	૧૨	૪	૪૮	૪૮	૦।	૧૨
૩	૪	૧૨	૧૨	૦।	૩	૧૩	૪	૫૨	૫૨	૦।	૧૩
૪	૪	૧૬	૧૬	૦।	૪	૧૪	૪	૫૬	૫૬	૦।	૧૪
૫	૪	૨૦	૨૦	૦।	૫	૧૫	૪	૬૦	૬૦	૦।	૧૫
૬	૪	૨૪	૨૪	૦।	૬	૧૬	૪	૬૪	૬૪	૦।	૧૬
૭	૪	૨૮	૨૮	૦।	૭	૧૭	૪	૬૮	૬૮	૦।	૧૭
૮	૪	૩૨	૩૨	૦।	૮	૧૮	૪	૭૨	૭૨	૦।	૧૮
૯	૪	૩૬	૩૬	૦।	૯	૧૯	૪	૭૬	૭૬	૦।	૧૯
૧૦	૪	૪૦	૪૦	૦।	૧૦	૨૦	૪	૮૦	૮૦	૦।	૨૦

૨૧×	૪=	૮૪	૮૪×	૦।=	૨૧	૩×	૮=	૨૪	૬×	૧૦=	૬૦
૨૨	૪	૮૮	૮૮	૦।	૨૨	૪×	૬=	૨૪	૧૦×	૬=	૬૦
૨૩	૪	૯૨	૯૨	૦।	૨૩	૬×	૪=	૨૪	૧૨×	૫=	૬૦
૨૪	૪	૯૬	૯૬	૦।	૨૪	૮×	૩=	૨૪	૧૫×	૪=	૬૦
૨૫	૪	૧૦૦	૧૦૦	૦।	૨૫	૧૨×	૨=	૨૪	૨૦×	૩=	૬૦
						૨૪×	૧=	૨૪	૩૦×	૨=	૬૦
						૩૨×	૦॥।=	૨૪	૪૦×	૧॥=	૬૦
						૪૮×	૦॥=	૨૪	૪૮×	૧।=	૬૦
						૯૬×	૦।=	૨૪	૨૪×	૨॥=	૬૦
						૧૬×	૧॥=	૨૪	૮૦×	૦॥।=	૬૦

સૂચના–પલાખાનો મહાવરો પાકો કરાવવા તેમજ કોઠાનો અરસપરસ સંબંધ જણાવવા ૨૪ કેટલી રીતે થાય ? તેવા પ્રશ્નો પૂછવા જેમકે

પાયા.

૧×૦। = ૦।	૧૧×૦। = ૨॥।	૨૧×૦। = ૫।	૩૧×૦। = ૭॥।
૨ ૦। ૦॥	૧૨ ૦। ૩	૨૨ ૦। ૫॥	૩૨ ૦। ૮
૩ ૦। ૦॥।	૧૩ ૦। ૩।	૨૩ ૦। ૫॥।	૩૩ ૦। ૮।
૪ ૦। ૧	૧૪ ૦। ૩॥	૨૪ ૦। ૬	૩૪ ૦। ૮॥
૫ ૦। ૧।	૧૫ ૦। ૩॥।	૨૫ ૦। ૬।	૩૫ ૦। ૮॥।
૬ ૦। ૧॥	૧૬ ૦। ૪	૨૬ ૦। ૬॥	૩૬ ૦। ૯
૭ ૦। ૧॥।	૧૭ ૦। ૪।	૨૭ ૦। ૬॥।	૩૭ ૦। ૯।
૮ ૦। ૨	૧૮ ૦। ૪॥	૨૮ ૦। ૭	૩૮ ૦। ૯॥
૯ ૦। ૨।	૧૯ ૦। ૪॥।	૨૯ ૦। ૭।	૩૯ ૦। ૯॥।
૧૦ ૦। ૨॥	૨૦ ૦। ૫	૩૦ ૦। ૭॥	૪૦ ૦। ૧૦
૪૧×૦।=૧૦।	૫૧×૦।=૧૨॥।	૬૧×૦।=૧૫।	૭૧×૦।=૧૭॥।
૪૨ ૦। ૧૦॥	૫૨ ૦। ૧૩	૬૨ ૦। ૧૫॥	૭૨ ૦। ૧૮
૪૩ ૦। ૧૦॥।	૫૩ ૦। ૧૩।	૬૩ ૦। ૧૫॥।	૭૩ ૦। ૧૮।
૪૪ ૦। ૧૧	૫૪ ૦। ૧૩॥	૬૪ ૦। ૧૬	૭૪ ૦। ૧૮॥
૪૫ ૦। ૧૧।	૫૫ ૦। ૧૩॥।	૬૫ ૦। ૧૬।	૭૫ ૦। ૧૮॥।
૪૬ ૦। ૧૧॥	૫૬ ૦। ૧૪	૬૬ ૦। ૧૬॥	૭૬ ૦। ૧૯
૪૭ ૦। ૧૧॥।	૫૭ ૦। ૧૪।	૬૭ ૦। ૧૬॥।	૭૭ ૦। ૧૯।
૪૮ ૦। ૧૨	૫૮ ૦। ૧૪॥	૬૮ ૦। ૧૭	૭૮ ૦। ૧૯॥
૪૯ ૦। ૧૨।	૫૯ ૦। ૧૪॥।	૬૯ ૦। ૧૭।	૭૯ ૦। ૧૯॥।
૫૦ ૦। ૧૨॥	૬૦ ૦। ૧૫	૭૦ ૦। ૧૭॥	૮૦ ૦। ૨૦

૮૧×૦।=૨૦।	૯૧×૦।=૨૨॥।	૧૦૦×૦। =૨૫
૮૨ ૦। ૨૦॥	૯૨ ૦। ૨૩	૨૦૦ ૦। ૫૦
૮૩ ૦। ૨૦॥।	૯૩ ૦। ૨૩।	૩૦૦ ૦। ૭૫
૮૪ ૦। ૨૧	૯૪ ૦। ૨૩॥	૪૦૦ ૦। ૧૦૦
૮૫ ૦। ૨૧।	૯૫ ૦। ૨૩॥।	૫૦૦ ૦। ૧૨૫
૮૬ ૦। ૨૧॥	૯૬ ૦। ૨૪	૬૦૦ ૦। ૧૫૦
૮૭ ૦। ૨૧॥।	૯૭ ૦। ૨૪।	૭૦૦ ૦। ૧૭૫
૮૮ ૦। ૨૨	૯૮ ૦। ૨૪॥	૮૦૦ ૦। ૨૦૦
૮૯ ૦। ૨૨।	૯૯ ૦। ૨૪॥।	૯૦૦ ૦। ૨૨૫
૯૦ ૦। ૨૨॥	૧૦૦ ૦। ૨૫	૧૦૦૦ ૦। ૨૫૦

બે છોકરાઓને સામસામા બોલવાના અર્ધા તથા પાયા.

૧×૦ાા=		૦ાા	૨×૦ા=		૦ાા	૧૧×૦ાા=		૫ાા	૨૨×૦ા=		૫ાા
૨	૦ાા	૧	૪	૦ા	૧	૧૨	૦ાા	૬	૨૪	૦ા	૬
૩	૦ાા	૧ાા	૬	૦ા	૧ાા	૧૩	૦ાા	૬ાા	૨૬	૦ા	૬ાા
૪	૦ાા	૨	૮	૦ા	૨	૧૪	૦ાા	૭	૨૮	૦ા	૭
૫	૦ાા	૨ાા	૧૦	૦ા	૨ાા	૧૫	૦ાા	૭ાા	૩૦	૦ા	૭ાા
૬	૦ાા	૩	૧૨	૦ા	૩	૧૬	૦ાા	૮	૩૨	૦ા	૮
૭	૦ાા	૩ાા	૧૪	૦ા	૩ાા	૧૭	૦ાા	૮ાા	૩૪	૦ા	૮ાા
૮	૦ાા	૪	૧૬	૦ા	૪	૧૮	૦ાા	૯	૩૬	૦ા	૯
૯	૦ાા	૪ાા	૧૮	૦ા	૪ાા	૧૯	૦ાા	૯ાા	૩૮	૦ા	૯ાા
૧૦	૦ાા	૫	૨૦	૦ા	૫	૨૦	૦ાા	૧૦	૪૦	૦ા	૧૦

૨૧×૦ાા=		૧૦ાા	૪૨×૦ા=		૧૦ાા	૩૧×૦ાા=		૧૫ાા	૬૨=૦ા=		૧૫ાા
૨૨	૦ાા	૧૧	૪૪	૦ા	૧૧	૩૨	૦ાા	૧૬	૬૪	૦ા	૧૬
૨૩	૦ાા	૧૧ાા	૪૬	૦ા	૧૧ાા	૩૩	૦ાા	૧૬ાા	૬૬	૦ા	૧૬ાા
૨૪	૦ાા	૧૨	૪૮	૦ા	૧૨	૩૪	૦ાા	૧૭	૬૮	૦ા	૧૭
૨૫	૦ાા	૧૨ાા	૫૦	૦ા	૧૨ાા	૩૫	૦ાા	૧૭ાા	૭૦	૦ા	૧૭ાા
૨૬	૦ાા	૧૩	૫૨	૦ા	૧૩	૩૬	૦ાા	૧૮	૭૨	૦ા	૧૮
૨૭	૦ાા	૧૩ાા	૫૪	૦ા	૧૩ાા	૩૭	૦ાા	૧૮ાા	૭૪	૦ા	૧૮ાા
૨૮	૦ાા	૧૪	૫૬	૦ા	૧૪	૩૮	૦ાા	૧૯	૭૬	૦ા	૧૯
૨૯	૦ાા	૧૪ાા	૫૮	૦ા	૧૪ાા	૩૯	૦ાા	૧૯ાા	૭૮	૦ા	૧૯ાા
૩૦	૦ાા	૧૫	૬૦	૦ા	૧૫	૪૦	૦ાા		૮૦	૦ા	૨૦

૪૧×૦ાા=		૨૦ાા	૮૨×૦ા=		૨૦ાા	૧૦૦×૦ાા=		૫૦	૨૦૦	૦ા	૫૦
૪૨	૦ાા	૨૧	૮૪	૦ા	૨૧	૨૦૦	૦ાા	૧૦૦	૪૦૦	૦ા	૧૦૦
૪૩	૦ાા	૨૧ાા	૮૬	૦ા	૨૧ાા	૩૦૦	૦ાા	૧૫૦	૬૦૦	૦ા	૧૫૦
૪૪	૦ાા	૨૨	૮૮	૦ા	૨૨	૪૦૦	૦ાા	૨૦૦	૮૦૦	૦ા	૨૦૦
૪૫	૦ાા	૨૨ાા	૯૦	૦ા	૨૨ાા	૫૦૦	૦ાા	૨૫૦	૧૦૦૦	૦ા	૨૫૦
૪૬	૦ાા	૨૩	૯૨	૦ા	૨૩						
૪૭	૦ાા	૨૩ાા	૯૪	૦ા	૨૩ાા						
૪૮	૦ાા	૨૪	૯૬	૦ા	૨૪						
૪૯	૦ાા	૨૪ાા	૯૮	૦ા	૨૪ાા						
૫૦	૦ાા	૨૫	૧૦૦	૦ા	૨૫						

આ મુજબ બોલાવવાથી છોકરાને આંક બોલવામાં રસ પડશે, એટલુંજ નાહ પણ તેમને આંકનો સંબંધ પણ બરાબર સમજાશે.

*ચલણી નાણાંની ધાત.

૧॥ પાઇ = ૧ અધેલો
૨ અધેલા= ૧ પૈસો
૨ પૈસા = ૧ ઢબુ
૨ ઢબુ = ૧ આનો
૮ અધેલા= ૧ આનો.
૨ આના = ૧ બે આની
૪ આના = ૧ પાવલી.
૮ આના = ૧ અડધો.
૧૬ આના = ૧ રૂપીઓ.

---

૧ આનાની=૧૨ પાઇ
૦॥। આનાની= ૯ પાઇ
૦॥ આનાની= ૬ પાઇ
૦। આનાની= ૩ પાઇ

---

૪ આનાનો=રૂ. ૦।
૮ આનાનો=રૂ ૦॥
૧૨ આનાનો=રૂ ૦॥।
૧૬ આનાનો=રૂ. ૧

---

૧ રૂપીઆના=૧૬ આના
૦॥। રૂપીઆના=૧૨ આના
૦॥ રૂપીઆના= ૮ આના
૦। રૂપીઆના= ૪ આના

---

૧ રૂપીઆના=૬૪ પૈસા
૦॥। રૂપીઆના=૪૮ પૈસા
૦॥ રૂપીઆના=૩૨ પૈસા
૦। રૂપીઆના=૧૬ પૈસા
૦)= રૂપીઆના= ૮ પૈસા
૦)- રૂપીઆના= ૪ પૈસા

---

૧ પૈસાનો=રૂ ૦)૦।
૨ પૈસાનો=રૂ ૦)૦॥
૩ પૈસાનો=રૂ ૦)૦॥।
૪ પૈસાનો=રૂ. ૦)-
૫ પૈસાનો=રૂ. ૦)-।
૬ પૈસાનો=રૂ. ૦)-॥
૭ પૈસાનો=રૂ ૦)-॥।
૮ પૈસાના=રૂ ૦)=
૧૨ પૈસાના=રૂ ૦)≡
૧૬ પૈસાના=રૂ. ૦।
૨૦ પૈસાના=રૂ ૦।-
૨૪ પૈસાના=રૂ ૦।=

---

* આ ધાત શીખવતી વખતે વર્ગમાનાં એક છોકરાને નાણાવટી બનાવી બીજા છોકરાઓ સાથે નાણાંની આપ લે કરાવવી.

૨૮ પૈસાના=રૂ. ૦।≈
૩૨ પૈસાના=રૂ. ૦॥
૪૮ પૈસાના=રૂ ૦॥।
૬૪ પૈસાના=રૂ. ૧

---

૧૬ આનાનો= ૧ રૂપીઓ
૩૨ આનાના= ૨ રૂપીઆ
૪૮ આનાના= ૩ રૂપીઆ
૬૪ આનાના= ૪ રૂપીઆ
૮૦ આનાના= ૫ રૂપીઆ
૯૬ આનાના= ૬ રૂપીઆ
૧૧૨ આનાના= ૭ રૂપીઆ
૧૨૮ આનાના= ૮ રૂપીઆ
૧૪૪ આનાના= ૯ રૂપીઆ
૧૬૦ આનાના=૧૦ રૂપીઆ

૧૬×૧ના આક ઉપરથી આ ધાત શીખવવી.

એકાથી દાનનો ઉપયોગ.

૧) નવુંનો કોઠો બોલો.

૨) આઠુનો કોઠો અવળો બોલી જાઓ

૩) ૯ વાર ૭ લખોટા લઇએ તો કેટલા થાય?,

૪) ૮×૫, ૭×૭, ૩×૯, ૯×૩, ૮×૫, ૭×૬, ૬×૭ કેટલા?

૫) ૧૧૭, ૧૩૯, ૧૦૭, ૬૩, ૧૩૬, ૧૫૪, ૭૯ અને ૧૭૯ મા શતક, દશક, અને એકમ કેટલા?

૬) ૨૪ રૂપીઆમાથી ત્રણ ત્રણ ચાર ચાર, ૭ ૭ અને આઠ આઠ રૂપીઆવાળી કેટલી ટોપી આવે?

૭) એક શતક ને એક એકમ, બેદશક ને નવ એકમ, એક શતક, સાત દશક ને ત્રણ એકમના એકમ કેટલા?

૮) ૧૭૩, ૩૭, ૪૯, ૧૪૯, ૭૯, ૮૯, ૯૫, ૧૦૫ અને ૧૯૫મા દશક કેટલા તે કહો.

૯) ૬૩મા સાત કેટલીવાર અને ૯ કેટલીવાર?

૧૦) ૩૨ રૂપીઆમાંથી ચાર ચાર રૂપીઆવાળી કેટલી ટોપીઓ આવે? અને આઠ આઠ રૂપીઆવાળી કેટલી આવે?

૧૧) એક માણુસ રોજના ૮ ગાઉ ચાલે તો ૭ દિવસમાં કેટલા ગાઉ ચાલે? ૪૦ ગાઉ જવાને કેટલા દિવસ લાગે?

૧૨) હુ દરરોજ ત્રણ લીટી લખું તો ૨૪ લીટી લખવાને કેટલા દિવસ લાગશે? ૬ દિવસમાં કેટલી લીટી લખીશ?

૧૩) ૪૫+૫, ૫૬+૮, ૪૯+૭, ૬૩+૯, ૪૨+૬ કેટલા?

૧૪) ૬૦–૧૦, ૪૮–૮, ૪૨–૭ ૫૪–૯, ૩૫–૫ કેટલા?

૧૫) ૭૨+૯; ૬૩+૫, ૪૫+૫, ૫૪+૬, ૩૫+૭ કેટલા?

૧૬) ૭૨–૮; ૬૩–૭, ૪૫–૫, ૫૪–૬, ૩૫–૭ કેટલા?

૧૭) નવુ, સાતુ, છક અને ચોકના કોઠાના જવાબ બોલો

૧૮) ૯૦ માથી ૯ જાય તો ૮૧, ૮૧ માંથી ૯ જાય તો ૭૨ એમ શૂન્ય રહે ત્યાંથી સુધી બોલો.

૧૯) ૬ માણુસના પગ વધારે કે ૪ ગાયના?

૨૦) ૧ પેનશીલના ૨ પૈસા તો ૯ પેનશીલનુ શું?

૨૧) ૨૭ પૈસામાંથી ૩ પૈસાવાળી કેટલી ચોપડી આવે?

૨૨) ૧૮મા ૨, ૩૬માં ૯, ૨૭માં ૩, ૨૪મા ૬ કેટલીવાર છે?

૨૩) ત્રણ આંકડાની નાનામા નાની સંખ્યા કહો.

પરચુરણ પ્રશ્નો.

૧) ૭ અઠવાડીઆના દિવસ કેટલા?

૨) ૧૦૦ કોડીમાંથી ત્રણ ત્રણ કોડી લેતા જાઓ અને બાકી કેટલી રહે તે કહેતા જાઓ.

૩) બે આંકડાની મોટામાં મોટી સખ્યામાંથી બે આંકડાની નાનામાં નાની સખ્યા બાદ કરો.

૪) ૫૦મા ૨,૩,૪,૫,૬,૭,૮ અને ૯ ઉમેરીએ તો અનુક્રમે કેટલા થાય?

૫) ૪૯માંથી ૧,૨,૩,૪,૫,૬,૭,૮ અને ૯ બાદ કરીએ તો અનુક્રમે કેટલા રહે ?

૬) ૭૦ માથી સાત સાત લેતા જાઓ અને બાકી શું રહે તે કહેતા જાઓ.

૭) ૭૨ લીટી લખવાની હતી તેમાં ૬૪ લખી તો બાકી કેટલી રહી?

૮) દરેકને ૯ પૈસા આપું તો ૬૪ પૈસામાંથી કેટલાને અપાશે અને બાકી કેટલા પૈસા રહેશે ?

૯) દરેક છોકરો ૫ પૈસા ફી આપે છે ફીના મારી પાસે ૩૫ પૈસા આવ્યા ત્યારે કેટલા છોકરાની ફી આવી હશે?

૧૦) ૫ કેરી ૯ વખત લેવાને બદલે ૯ કેરી કેટલી વખત લેવી?

૧૧) ૫૪ ટીકડી હતી તેમાથી દરેક છોકરાને ૭ ૭ આપતાં કંઇ વધી નહિ ત્યારે છોકરા કેટલા હશે ?

૧૨) ૩+૫+૭+૪+૧ કેટલા ?

૧૩) ૧૫ છોકરામાંથી ૭ છોકરા ફી લાવ્યા છે ત્યારે કેટલા નથી લાવ્યા ?

૧૪) ૨૧ છોકરા હાજર છે ૯ ગેરહાજર છે ત્યારે ક્લાસમાં કુલ કેટલા છોકરા હશે ?

૧૫) મારી પાસે ૧૫ પેનો છે બીજી કેટલી મળે તો ૨૪ પેન થાય?

૧૬) એક ઘરમા ૫ મરદ ૩ બાઇડીઓ, બે છોકરીઓ, અને ૭ છોકરા છે ત્યારે તે ઘરમાં કેટલાં માણસો હશે ?

૧૭) એક શેરીમાં ૯૯ માણસ રહેતા હતાં તેમાથી ૨૫ માણસો બહાર ગામ ગયા ત્યારે શેરીમા કેટલા માણસો બાકી રહ્યા હશે ?

૧૮) ૭૫ કેરી હતી તેમાંથી ૮ બગડી ગઇ તો સારી કેટલી રહી?

૧૯) ૭ માણસના હાથ કેટલા ? પગ કેટલા ? આખ કેટલી ?

૨૦) ૪ ભેસના આચળ કેટલાં ? શીગડા કેટલાં ?

૨૧) ૧ પૈસાના ૪ શેર વેગણુ મળે તો ૯ પૈસાના કેટલા આવે?

૨૨) ૪ કેરીનું વજન ૧ શેર થાય છે ત્યારે ૩૨ કેરીનું વજન કેટલું થશે ?

૨૩) એક છોકરાને ૫ પતાસાં આપીએ તો ૫૦ પતાસાં કેટલા છોકરાને આપી શકાશે ?

૨૪) ૭ પાટલી છે છોકરા ૩૫ છે તો એક પાટલી પર કેટલા છોકરા બેસાડવા ?

૨૫) એક બ્રાહ્મણુ ૩ લાડુ ખાય છે મારી પાસે ૨૪ લાડુ છે કેટલા બ્રાહ્મણુ જમાડાશે ?

૨૬) એક ભિખારીને ૬ પાઇ આપું તો ૯ ભિખારીને આપવાને કેટલી પાઇઓ જોઇએ ?

૨૭) મારી પાસે ૧૩ કેરી છે મારા ભાઇ પાસે ૯ છે હું કેટલી કેરી મારા ભાઇને આપું તો બંને પાસે સરખી થાય?

૨૮) એક ટોપલામાં ૨૪ કેરી છે બીજામાં ૩૨ છે ત્યારે બીજા ટોપલામાં કેટલી વધારે છે ?

૨૯) પાકીટમાં ૭ ચોપડીમાંઓ છે તેમાંથી ૩ ચોપડી કાઢી ને પાંચ ચોપડી નાખી તો પાકીટમાં કેટલી ચોપડીઓ થઇ?

૩૦) મારી પાસે ૨૭ કોડી છે મગન પાસે ૩૨ છે તો મગન કને મારા કરતાં કેટલી વધારે હશે ?

૩૧) એક શેઠને ત્યાં ૯ નોકરો છે દરેક ચાકરને ૬ રૂપીઆ ઇનામ આપે તો શેઠને કેટલા રૂપીઆ ખર્ચ થાય ?

૩૨) લખોટાયત્રની એક હારમાં ૯ લખોટા છે તો એવી ૮ હારના મળીને કેટલા લખોટા થાય ?

૩૩) ૮૨ માંથી ૭ બાદ કરીએ અને જે આવે તેમાં ૫ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય ?

૩૪) ૬૨માંથી ૭ બાદ કરો ને બાકી રહે તેમાં ૯ ઉમેરો.

૩૫) મહોલ્લામા ૭૫ માણસ રહે છે તેમાં ૨૫ ભાયડા અને ૨૧ બાયડીઓ છે તો છોકરા કેટલા હશે ?

૩૬) મારી પાસે ૩૫ બોર છે તે અમે પાચ ભાઇઓ સરખા વહેચી લઇએ તો દરેકને કેટલા આવે ?

૩૭) એક બકરીના ૪ રૂપીઆ બેસે તો ૩૭ રૂપીઆમાંથી કેટલી બકરી આવે અને કેટલા રૂપીઆ વધે.

૩૮) ૭૫ રૂપીઆ ધર્માદા કર્યા તોપણ મારી પાસે ૨૪ રૂપીઆ રહ્યા ત્યારે પ્રથમ કેટલા રૂપીઆ હશે ?

૩૯) ૪૫ કોડીમા કેટલી કોડી ઉમેરૂ તો ૫૪ થાય ?

૪૦) આઠુ, પાચુ, નવુ અને દાન અવળા લખી લાવો

૪૧) મારી પાસે કોડી અને ચિચોડા મળી ૬૩ છે કોડી ૫૬ છે તો ચિચોડા કેટલા હશે ?

૪૨) ૭૨માં ૮ કેટલી વાર છે ? નવ કેટલી વાર છે ?

૪૩) કેટલા પચા ૪૦ ? કેટલા ચોક ૪૦ ? કેટલા અઠા ૪૦ ? કેટલા દાન ૪૦ ?

૪૪) એકાથી દાન સુધીમા કયા કયા આંકમા ૪૦ આવે ?

૪૫) ૭૨મા ૮ કેટલીવાર છે ? ૯ કેટલીવાર લઉ તો ૭૨ થાય ?

૪૬) ૩ વાર ચાર લઉ તો કેટલા થાય ?

૪૭) ૧૨ કોડીમાંથી બબ્બેની, ત્રણ ત્રણ, ચાર ચારની અને ૭ છની કેટલી ઢગલીઓ થશે ?

૪૮) ૪૨માંથી ૬ જાય તો કેટલા રહે ? ૪૨માથી ૩૬ જાય તો કેટલા રહે ? પાંચુના કોઠાના જવાબ લખી લાવો.

૪૯) ૫ ને ૫ દશ, દશ ને પાચ પદર એમ પચાસ સુધી પાંચ પાચ ઉમેરો.